

แนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัดในประเทศไทย Guidelines for Evaluating Pancak Silat Referees in Thailand

ARTICLE INFO

Article history

Received: November 19, 2024

Revised: January 15, 2025

Accepted: February 24, 2025

สืบสกุล ใจสมุทร¹, สมภพ ประดิษฐ์สาร², สอนเพชร จันดานวงษ์³ และ ยูโสบ ดำเต๊ะ^{4*}
Serbsakul Jaisamut¹, Somphob Praditsarn², Sonephet Chandanouvong³
and Yusob Damteh^{4*}

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop guidelines for evaluating Pancak Silat referees in Thailand. The research method included: 1) document synthesis along with in-depth interviews using semi-structured interviews with 9 experts until data saturation is reached to create guidelines for evaluating referees; 2) once the guidelines for evaluating referees were developed, the consistency was verified using Modified Delphi technique with 17 experts, employed a closed-ended questionnaire; and 3) conducting focus group discussion with 8 stakeholders to confirm the applicability of the guidelines for evaluating referees. The statistics were Index of Item Objective Congruence (IOC), median, and interquartile range.

The results of the research revealed that the guidelines for evaluating Pancak Silat referees in Thailand were appropriate and feasible for implementation. There were comprising of 5 components and 31 indicators as follows: 1) 7 indicators in Knowledge, 2) 12 Indicators in Skills, 3) 4 Indicators in Work Performance, 4) 4 indicator in Attitude, and 5) 4 indicators in Career Advancement. Each indicator and evaluation criterion was set with a passing threshold of 4 points out of a total of 5 points. The result from the focus group discussion with stakeholders confirmed and suggested that these evaluation guidelines are suitable and feasible for evaluating Pancak Silat referees.

Keywords: Evaluation Guidelines, Pancak Silat Referees

^{1,4} อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประเทศไทย

Lecturer, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Thailand.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ประเทศไทย

Assistant Professor, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Thailand.

³ อาจารย์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา สถาบันกีฬา-กายกรรม ประเทศลาว

Lecturer, Department of Exercise and Sports Science, Institute of Sport, Laos.

*Corresponding author; e-Mail address: yusob.d@rmutsv.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัตในประเทศไทย ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 1) สังเคราะห์เอกสารร่วมกับสัมภาษณ์เชิงลึกจากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน จนข้อมูลอิ่มตัว เพื่อนำไปสร้างเป็นแนวทางการประเมินผู้ตัดสิน 2) เมื่อได้แนวทางการประเมินผู้ตัดสิน จึงนำไปตรวจสอบความสอดคล้องด้วย เทคนิคเดลฟายประยุกต์จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นแบบปลายปิด และ 3) จัดสนทนากลุ่ม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 8 คน เพื่อยืนยันว่าแนวทางการประเมินผู้ตัดสินสามารถนำไปใช้ได้จริง สถิติที่ใช้ คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัย พบว่า ผลจากการสร้างแนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัตในประเทศไทย มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปประเมิน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 31 ตัวชี้วัด แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านความรู้ มี 7 ตัวชี้วัด 2) ด้านทักษะ 12 ตัวชี้วัด 3) ด้านประสิทธิภาพในการทำงาน 4 ตัวชี้วัด 4) ด้านทัศนคติ 4 ตัวชี้วัด 5) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ 4 ตัวชี้วัด แต่ละตัวชี้วัดและการประเมิน กำหนดเกณฑ์ในการผ่านตัวชี้วัดอยู่ระดับ 4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่ม จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ยืนยันและให้ข้อเสนอแนะแล้วว่าแนวทางการประเมินนี้มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประเมินผู้ตัดสินปันจักสีลัตได้จริง

คำสำคัญ: แนวทางการประเมิน, ผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัต

บทนำ

ปันจักสีลัต (Pencak silat) เป็นคำมาจากภาษาอินโดนีเซียหรือภาษามลายู มาจากคำ 2 คำรวมกัน ได้แก่คำว่า “ปันจัก” (Pencak) กับ สีลัต (Silat) คำว่า Pencak เป็นภาษาที่ใช้และเป็นที่ยอมรับของชาวอินโดนีเซีย หมายถึง ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวเองซึ่งเป็นที่แพร่หลายกันมากในประเทศอินโดนีเซีย เช่นเดียวกับ “มวยไทย” ซึ่งเป็นที่ยอมรับของคนไทยทั่วประเทศ “ปันจัก” มีส่วนคล้ายกับ คำว่า “Silat” ในประเทศมาเลเซีย บรูไน สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ตอนใต้ หมายถึง ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตนเองเช่นกัน ส่วนในประเทศไทยภายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ถูกอ้างถึงเรียกว่า “ซีละ” มักจะพบเห็นในศิลปะการละเล่นหรือกีฬาพื้นเมืองที่เน้นลีลาการเคลื่อนไหวที่สวยงาม ประหนึ่งการแหวกว่ายของมัจฉา ขณะต่อสู้กับศัตรูในอดีตนั้นเป็นการต่อสู้ด้วยมือเปล่า (อนุรักษ์ ปีกกระเนิง และคณะ, 2565) กีฬาปันจักสีลัตเป็นกีฬาต่อสู้และป้องกันตัวที่ถือว่าครบทุกรูปแบบของการต่อสู้ และการแสดงศิลปะป้องกันตัว ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มอาเซียน นิยมเล่นกัน อย่างแพร่หลาย กีฬาประเภทนี้เดิมเป็นศิลปะการต่อสู้ของคนเชื้อสายมลายู ในภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ โดยมีการแข่งขันอย่างแพร่หลายในแถบอาเซียน และเอเชีย กีฬาปันจักสีลัตได้เปลี่ยนโครงสร้าง โดยจัดประเภทของการแข่งขันซึ่งเดิมจัดให้มีการแข่งขัน 2 ประเภท ในการแข่งขันชิงแชมป์นานาชาติ และการแข่งขันชิงแชมป์โลก คือ ประเภทการต่อสู้จริง และการแสดงศิลปะการต่อสู้ แต่การแข่งขันปันจักสีลัตในกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 13-18 มีการแข่งขันเพียงประเภทเดียว คือ ประเภทการต่อสู้ ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยแยกการแข่งขันออกเป็น 4 ประเภท เริ่มใช้ครั้งแรกในการแข่งขันปันจักสีลัตชิงแชมป์โลกที่ประเทศมาเลเซีย และการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 19 ประเทศอินโดนีเซีย จนถึงปัจจุบันกีฬาปันจักสีลัตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาให้ประสบความสำเร็จได้ในอนาคต โดยมีการจัดการแข่งขันกีฬาปันจักสีลัตที่เพิ่มขึ้นในประเทศไทยทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ (สมาคมกีฬาปันจักสีลัตแห่งประเทศไทย, 2565)

กีฬาปันจักสีลัตยังเป็นกีฬาที่เกิดขึ้นใหม่ และยังไม่เป็นที่นิยมในประเทศไทยมากนัก แต่มีการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้องค์กร สโมสร และทีมกีฬาต่าง ๆ ยังขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการพัฒนากีฬาปันจักสีลัต การบริหารจัดการ การพัฒนา บุคลากรกีฬา และการถ่ายโอนความรู้ต่าง ๆ โดยปัจจุบันผู้ตัดสินส่วนใหญ่จะมาจากกีฬาชนิดอื่น เช่น มวยไทย ทำให้ประสบปัญหาในเรื่องมาตรฐานด้านทักษะ ความสามารถ และความเข้าใจในกีฬาปันจักสีลัต ส่งผลต่อมาตรฐานในการจัดการแข่งขันกีฬาปันจักสีลัต อีกทั้งมีการตัดสินที่ค้านสายตาผู้ชมหลายครั้ง โดยล่าสุดที่กีฬาซีเกมส์ ณ ประเทศเวียดนาม และกัมพูชา ที่มีนักกีฬาหลายประเทศที่ทำการประท้วงคำตัดสินของผู้ตัดสิน ซึ่งทำหน้าที่ไม่ได้ตามมาตรฐานของการแข่งขัน และยังส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ไม่ดีสำหรับผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัต (ไทยรัฐออนไลน์, 2566) โดยที่ กรมพลศึกษา (2559) และปิยะพงศ์ กุญษ์พันธ์ (2562) มีความเห็นที่สอดคล้องกัน คือปัญหาเกี่ยวกับผู้ตัดสินจากในการแข่งขันทุกชนิดกีฬา ทุกระดับ ทุกการแข่งขัน มีการ

เตรียมพร้อม มีการฝึกฝนมาอย่างดี แต่ต้องผิดหวัง ล้มเหลวและไม่ประสบความสำเร็จ เพราะการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตัดสินที่ยังไม่มีคุณภาพมากพอ ไม่มีมาตรฐานที่ชัดเจน ไม่มีความรู้ในเรื่องกติกาอย่างถ่องแท้ และขาดความยุติธรรม ขาดประสบการณ์ ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความรอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่จนล้มเหลวถูกต้อง ไม่ใส่ใจที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดของตนเอง ทำให้นักกีฬา ผู้ฝึกสอน และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในวงการกีฬา ไม่ให้ความไว้วางใจ และไม่มี ความมั่นใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตัดสิน เนื่องจากยังขาดกระบวนการในการประเมินผู้ตัดสินที่มีคุณภาพมาตรฐานที่ถูกต้อง และเป็นระบบ ส่งผลให้คุณภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตัดสินยิ่งลดถอยลงไปเรื่อย ๆ ไม่มีมาตรฐาน มีข้อผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตัดสิน ส่งผลให้มีการกระทบต่อภาพลักษณ์ของผู้ตัดสินกีฬาในประเทศไทย และส่งผลถึงการพัฒนากีฬาของชาติที่ไม่สามารถพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปในมาตรฐานที่สูงขึ้นได้

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แล้วงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า องค์กรผู้ตัดสินกีฬานักกีฬาสมัครเล่น มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยในเรื่องนี้ค่อนข้างน้อย และจากปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับผู้ตัดสิน และกีฬานักกีฬาสมัครเล่น ทำให้ผู้วิจัยจึงมีเห็นควรที่จะสร้างแนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬานักกีฬาสมัครเล่นในประเทศไทย เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ เป็นแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้ตัดสินในจุดต่าง ๆ และยังช่วยพัฒนาสมาคมกีฬานักกีฬาสมัครเล่น รวมไปถึงกีฬาของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสร้างแนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬานักกีฬาสมัครเล่นในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผู้ตัดสินกีฬา ด้านการทำหน้าที่หัวหน้าผู้ตัดสินกีฬานักกีฬาสมัครเล่น หรือมีงานวิจัย หรือเป็นอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับกีฬานักกีฬาสมัครเล่น และมีประสบการณ์ในกีฬานักกีฬาสมัครเล่นอย่างน้อย 5 ปี

ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญ และมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการเป็นผู้ตัดสินกีฬานักกีฬาสมัครเล่นทั้งในประเทศ และนานาชาติ โดยมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 5 ปี

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ในการยืนยันแนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬานักกีฬาสมัครเล่นในประเทศไทย ซึ่งได้มาจาก 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสมาคมกีฬา กลุ่มนักกีฬา และกลุ่มผู้ตัดสินกีฬา โดยต้องมีประสบการณ์ในกีฬานักกีฬาสมัครเล่นอย่างน้อย 5 ปี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

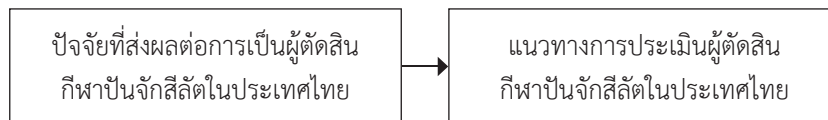
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ตัดสินกีฬานักกีฬาสมัครเล่น จำนวน 3 คน กลุ่มผู้บริหารในสมาคมกีฬานักกีฬาสมัครเล่น จำนวน 3 คน และกลุ่มครูและอาจารย์ที่เชี่ยวชาญกีฬานักกีฬาสมัครเล่น จำนวน 3 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Criterion-based selection) และแบบบอกต่อ (Snowball)

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยใช้การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Criterion-based selection) และแบบบอกต่อ (Snowball) ซึ่งเป็นไปตามผลการศึกษาของโทมัส ที แมคมิลแลน (Thomas T. Macmillan, 1971) ที่เสนอว่าจำนวนของผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการวิจัยมีขนาดตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะมีค่าน้อยลงมากจนคงที่ โดยเลือกจากผู้ตัดสินที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี ในการตัดสินนานาชาติ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ในการยืนยันแนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬานักกีฬาสมัครเล่นในประเทศไทย ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus group) จำนวน 8 คน (ชาย โปธิสิตา, 2562) ซึ่งได้มาจาก 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารสมาคมกีฬา จำนวน 2 คน กลุ่มนักกีฬา จำนวน 3 คน และกลุ่มผู้ตัดสินกีฬา จำนวน 3 คน โดยใช้การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Criterion-based selection) โดยต้องมีประสบการณ์ในกีฬานักกีฬาสมัครเล่นอย่างน้อย 5 ปี

กรอบแนวคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์มาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) แบบปลายปิด

3. แบบสนทนากลุ่ม ประเด็นข้อเสนอแนะแนวทาง และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

2. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที จนข้อมูลที่ได้มีความอิ่มตัว แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จนได้เป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัดต่าง ๆ และนำไปสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) แบบปลายปิด

3. นำแบบสอบถามที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ไปตรวจสอบค่าหาดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of item-Objective Congruence: IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจคุณภาพ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญ 17 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์ (Modified Delphi) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้อง

5. จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการวิพากษ์ถึงความเหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบ และตัวชี้วัด โดยให้พิธีกรเป็นผู้ถามคำถาม ถึงความเหมาะสมในการนำองค์ประกอบ และตัวชี้วัดไปใช้ในการประเมินผู้ตัดสิน และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ รวมไปถึงมีการบันทึกจากผู้จัดบันทึก และมีการบันทึกเสียงในการสนทนากลุ่ม ในตอนท้ายของการสนทนากลุ่มมีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แสดงความคิดเห็น และหามติร่วมกัน โดยใช้เวลาทั้งสิ้น 1 ชั่วโมง 45 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview)

2. วิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ในแต่ละข้อคำถาม

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาค่ามัธยฐาน (Median) 3.50 ขึ้นไป และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range: IR) 1.50 ลงมา เพื่อหาความสอดคล้องของกลุ่ม โดยมีการแปลค่าดังนี้

ค่ามัธยฐานระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความสอดคล้องมากที่สุด

ค่ามัธยฐานระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความสอดคล้องมาก

ค่ามัธยฐานระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความสอดคล้องปานกลาง

ค่ามัธยฐานระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อย

ค่ามัธยฐานต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.50 หมายถึง มีความสอดคล้องน้อยที่สุด

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range: IR) เป็นการคำนวณค่าความแตกต่างระหว่าง ควอไทล์ที่ 1 กับควอไทล์ที่ 3 ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ที่คำนวณได้มีค่าตั้งแต่ 1.50 ลงมา แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นสอดคล้องกัน ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน จากนั้นจึงนำเอาข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ทั้งค่า มัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ มาสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

4. วิเคราะห์ข้อมูลการวิพากษ์จากการจัดสนทนากลุ่ม เพื่อปรับเปลี่ยน แก้ไขตามข้อเสนอแนะในการสนทนากลุ่ม แล้วนำมาเป็นข้อสรุปในงานวิจัย

ผลการวิจัย

แนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬากีฬาปันจักสีลัดในประเทศไทย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 31 ตัวชี้วัด แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านความรู้ มี 7 ตัวชี้วัด 2) ด้านทักษะ 12 ตัวชี้วัด 3) ด้านประสิทธิภาพในการทำงาน 4 ตัวชี้วัด 4) ด้านทัศนคติ 4 ตัวชี้วัด 5) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ 4 ตัวชี้วัด แต่ละตัวชี้วัดและการประเมิน กำหนดเกณฑ์ในการผ่านตัวชี้วัดอยู่ที่ระดับ 4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ซึ่งแสดงรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

ด้านความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วยตัวชี้วัด 7 ข้อ คือ

- (1) มีความรู้เกี่ยวกับ กฎ กติกา และเทคนิคในการทำหน้าที่ตามมาตรฐานสากล
- (2) มีความรู้เกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อบังคับของการจัดการแข่งขันกีฬากีฬาปันจักสีลัด
- (3) มีความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างองค์กรกีฬากีฬาปันจักสีลัดทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (4) มีความรู้เกี่ยวกับ เทคนิคในการควบคุมการแข่งขันกีฬากีฬาปันจักสีลัด
- (5) มีความรู้เกี่ยวกับ การบาดเจ็บของนักกีฬาปันจักสีลัด
- (6) มีความรู้เกี่ยวกับ เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่ใช้ในกีฬากีฬาปันจักสีลัด
- (7) มีความรู้เกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาในกีฬากีฬาปันจักสีลัด

ผลการวิจัยพบว่าผู้เชี่ยวชาญเล็งเห็นถึงการมีความรู้ตามตัวชี้วัดเหล่านี้ มีความสำคัญในการพัฒนาผู้ตัดสิน โดยเฉพาะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎ กติกา ระเบียบ ข้อบังคับ และเทคโนโลยี รวมไปถึงอุปกรณ์ที่ใช้ ที่ช่วยให้การตัดสินมีมาตรฐานและความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ด้านทักษะ (Skills) ประกอบด้วยตัวชี้วัด จำนวน 12 ข้อ คือ

- (1) การตรวจสอบความพร้อมของสนาม และอุปกรณ์ในการแข่งขัน
- (2) การชี้แจงนักกีฬาก่อนเริ่มการแข่งขัน
- (3) การตรวจสอบความพร้อมของนักกีฬา
- (4) ทักษะในการให้สัญญาณระหว่างแข่งขัน
- (5) การใช้ศัพท์ในการขานระหว่างแข่งขัน
- (6) ความดัง และความถูกต้องในการขาน
- (7) การควบคุมความต่อเนื่องของการแข่งขัน
- (8) การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า
- (9) มีสมาธิในการตัดสิน มีความมั่นใจ กล้าตัดสินใจ
- (10) ภาพรวมในการควบคุมการแข่งขันทั้งหมด
- (11) การประกาศผลการแข่งขัน
- (12) การสรุปผลการแข่งขัน

ผลการวิจัยพบว่าผู้เชี่ยวชาญเล็งเห็นถึงการมีทักษะในการตัดสิน โดยเฉพาะการใช้ทักษะในการให้สัญญาณระหว่างแข่งขัน ความดังและความถูกต้องในการขาน การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า และการควบคุมความต่อเนื่องของการแข่งขัน

เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ความน่าเชื่อถือ และการปฏิบัติตนของผู้ตัดสิน มีความเป็นมืออาชีพ ส่งผลต่อความสำเร็จของการแข่งขันและภาพลักษณ์ของกีฬาปันจักสีลัด

ด้านประสิทธิภาพในการทำงาน (Work Performance) ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ข้อ คือ

- (1) บุคลิกภาพที่เหมาะสม สำหรับผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัด
- (2) มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัด
- (3) แต่งกายถูกต้อง และเรียบร้อย เป็นไปตามระเบียบของการแข่งขัน
- (4) ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติหน้าที่

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เล็งเห็นถึงการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบ แต่งกายเหมาะสม และตรงต่อเวลา ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจของผู้ฝึกสอน และนักกีฬา

ด้านทัศนคติ (Attitude) ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ข้อ คือ

- (1) ประพฤติ ปฏิบัติตนตามระเบียบ ข้อบังคับของการเป็นผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัด
- (2) มีจรรยาบรรณของการเป็นผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัด
- (3) มีทัศนคติเชิงบวกในกีฬาปันจักสีลัด
- (4) มีความรักและความเข้าใจต่อคณะผู้ร่วมงานในการทำงานเป็นทีม

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ตัดสิน จะต้องมีจรรยาบรรณของการเป็นผู้ตัดสิน ประพฤติ ปฏิบัติตนตามระเบียบ ข้อบังคับ มีทัศนคติเชิงบวกในกีฬาปันจักสีลัด และทำงานร่วมกันเป็นทีมได้

ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Advancement) ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ข้อ คือ

- (1) มีความมุ่งมั่น ที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ
- (2) มีความมุ่งมั่นในความก้าวหน้าของตนในการเป็นผู้ตัดสิน
- (3) มีความใฝ่รู้ในการติดตามข่าวสารของวงการกีฬาปันจักสีลัด
- (4) มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนา ความรู้ และทักษะการตัดสินพร้อมทั้งติดตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ตัดสิน จะต้องมีความมุ่งมั่น ที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ความก้าวหน้าของตนในการเป็นผู้ตัดสิน มีความใฝ่รู้ในการติดตามข่าวสารของวงการกีฬาปันจักสีลัด และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนา ความรู้ และทักษะการตัดสินพร้อมทั้งติดตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ภาพที่ 1 แนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัดในประเทศไทย

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการประเมินผู้ตัดสินปันจักสีลัดในประเทศไทย พบว่า แนวทางการประเมินผู้ตัดสินปันจักสีลัด ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 31 ตัวชี้วัด แต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านความรู้ มี 7 ตัวชี้วัด 2) ด้านทักษะ 12 ตัวชี้วัด 3) ด้านประสิทธิภาพในการทำงาน 4 ตัวชี้วัด 4) ด้านทัศนคติ 4 ตัวชี้วัด 5) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ 4 ตัวชี้วัด แต่ละตัวชี้วัดและการประเมิน กำหนดเกณฑ์ในการผ่านตัวชี้วัดอยู่ที่ระดับ 4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

องค์ประกอบด้านความรู้ (Knowledge) จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า องค์ประกอบด้านความรู้ในการเป็นผู้ตัดสินมีความสำคัญต่อความสามารถในการเป็นผู้ตัดสิน และมีตัวชี้วัดถึง 5 ตัวชี้วัด โดยที่ตัวชี้วัดมีความสำคัญทุกข้อ เช่น ความรู้เกี่ยวกับกฎ กติกา ระเบียบ ข้อบังคับของการจัดการแข่งขัน (5) โครงสร้างองค์กร (5) เทคนิคในการควบคุมการแข่งขัน (5) การบาดเจ็บของนักกีฬา (5) เทคโนโลยี อุปกรณ์ (5) และประวัติความเป็นมาในกีฬาปันจักสีลัด (5) ตัวชี้วัดที่กล่าวมานี้ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ตัดสินปันจักสีลัดควรมี และศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ กรมพลศึกษา (2559) ที่กล่าวว่า ผู้ตัดสินกีฬาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้ตัดสิน กฎ กติกา และระเบียบการแข่งขัน หลักการ และระบบการแข่งขัน วิธีควบคุมการแข่งขัน และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับทักษะ และเทคนิคกีฬาที่ตัดสิน รวมไปถึงต้องมีความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์ การกีฬาที่เกี่ยวข้อง จิตวิทยาสำหรับผู้ตัดสิน และความปลอดภัย การบาดเจ็บจากกีฬา และการปฐมพยาบาลเบื้องต้นด้วย และสอดคล้องกับ ชิชญพงศ์ (2567) กล่าวว่า ผู้ตัดสินจะต้องมีความรู้ และความเข้าใจในกติกาเป็นอย่างดี โดยนำไปใช้อย่างถูกต้อง และยุติธรรมกับผู้เล่นทั้ง 2 ฝ่าย สามารถประยุกต์การใช้กติกาได้อย่างดีตามเหตุการณ์ มีประสบการณ์ และพยายามศึกษาการทำหน้าที่ของผู้ตัดสินคนอื่น ๆ ทบทวนกติกาเป็นประจำ อย่างสม่ำเสมอ

องค์ประกอบด้านทักษะ (Skills) จากผลงานวิจัยพบว่าองค์ประกอบด้านทักษะ เป็นสิ่งที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัด และเป็นองค์ประกอบที่สามารถระบุความสามารถของผู้ตัดสิน โดยมีตัวชี้วัดทั้งสิ้น 12 ตัวชี้วัด ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่มีตัวชี้วัดมากที่สุด ในบรรดา 5 องค์ประกอบ เพราะส่งผลโดยตรงกับการทำงาน และความน่าเชื่อถือของผู้ตัดสิน อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอีกด้วย โดยส่วนใหญ่เป็นความสามารถทางด้านการปฏิบัติ ทั้งก่อนเริ่มการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน และหลังจบการแข่งขัน โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญ คือจะต้องมีทักษะในการให้สัญญาณ (5) ทักษะการชาน ความดังและความชัดเจน (5) มีสมาธิ และกล้าตัดสินใจ (5) พร้อมทั้งสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ดี (5) ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยะพงศ์ กุฬพงศ์พันธ์ และคณะ (2562) ที่กล่าวถึงทักษะของผู้ตัดสินกีฬาแบดมินตันว่า องค์ประกอบด้านทักษะเป็นความสามารถปฏิบัติที่ผู้ตัดสินจำเป็นต้องมี ทั้งในระยะก่อนการแข่งขัน ระยะของการแข่งขัน และในระยะหลังการแข่งขัน และสอดคล้องกับ Rothwell and Graber (2010) และชมสุภักดิ์ ครุฑทะ (2558) กล่าวถึงทักษะส่วนบุคคล ที่ระบุความสามารถที่จำเป็นของบุคคล ควรมีทักษะเฉพาะในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยเฉพาะทักษะด้านเทคนิคในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบให้สำเร็จ การตอบสนองความคาดหวังของผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของงาน

องค์ประกอบด้านประสิทธิภาพในการทำงาน (Work Performance) เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือ และความเป็นมืออาชีพของผู้ตัดสิน การที่ผู้ตัดสินจะมีประสิทธิภาพในการทำงาน ควรต้องมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สำหรับผู้ตัดสิน (5) มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตัดสิน (5) แต่งกายถูกต้อง และเรียบร้อย เป็นไปตามระเบียบของการแข่งขัน (5) และตรงต่อเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ (5) ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2566) กล่าวถึงประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ตัดสิน ต้องคุณภาพ และเทียบเท่ามาตรฐาน ตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานจนถึงระดับสากล และต้องมีคุณภาพผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ต้องทำตามกฎ กติกา บทลงโทษ และการควบคุมการแข่งขัน ต้องมีความสมบูรณ์ของร่างกาย มีความรับผิดชอบ มีบุคลิกภาพที่ดีทั้งภายนอก และภายใน

องค์ประกอบด้านด้านทัศนคติ (Attitude) เป็นองค์ประกอบที่จะต้องมีเพื่อช่วยลดความขัดแย้ง ทำงานร่วมกับผู้ตัดสินท่านอื่นได้อย่างดี และสร้างความไว้วางใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยผู้ตัดสินจะต้องมีการประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบ ข้อบังคับของการเป็นผู้ตัดสิน (5) มีจรรยาบรรณ (5) มีทัศนคติเชิงบวกของการเป็นผู้ตัดสินกีฬาปันจักสีลัด (5) และมีความรักและความเข้าใจต่อคณะผู้ร่วมงานในการทำงานเป็นทีม (5) สอดคล้องกับ ชำนาญ นิมนวล (2562) ได้กล่าวถึงสมรรถนะ

ของผู้ตัดสิน ว่าควรจะมีพร้อมในการทำงาน สามารถทำงานเป็นทีมได้ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ และมีความมุ่งมั่นต่อผลสัมฤทธิ์ในงาน

องค์ประกอบด้านความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Advancement) เป็นองค์ประกอบที่ผู้ตัดสินจะต้องพยายามเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันสมัยตลอดเวลา โดยผู้ตัดสินต้องมีความมุ่งมั่น ที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ (4.94) มีความมุ่งมั่นในความก้าวหน้าของตนในการเป็นผู้ตัดสิน (4.88) มีความรู้ในการติดตามข่าวสารของวงการกีฬาบันทึกสถิติ (5) และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนา ความรู้ และทักษะการตัดสินพร้อมทั้งติดตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (5) สอดคล้องกับ ณัฐพงษ์ ชัยวัฒน์ สิทธิกุล (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันองค์กรของบุคลากรกรมพลศึกษา ซึ่งผลทางด้านโอกาสที่จะก้าวหน้าทางอาชีพในอนาคตอยู่ในระดับมาก โดยแสดงให้เห็นถึงบุคลากรไม่ว่าจะอยู่ในองค์กรใดก็ตาม จำเป็นต้องมีความมุ่งมั่น พัฒนาด้านความรู้ และทักษะของตนเองอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. แนวทางการประเมินผู้ตัดสินบันทึกสถิติในประเทศไทย มีรายละเอียดและประเด็นต่าง ๆ ที่จะต้องทำความเข้าใจมากมาย เพื่อที่จะปฏิบัติตามแนวทางการประเมินผู้ตัดสินให้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ควรมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการศึกษารายละเอียด และวิธีการประเมิน เพื่อให้ผู้ประเมินมีความเข้าใจตรงกัน ก่อนนำไปใช้จริง

2. แนวทางการประเมินผู้ตัดสินบันทึกสถิติในประเทศไทย จำเป็นจะต้องใช้ผู้ประเมินที่มีความรู้ความสามารถ ดังนั้นทางสมาคมกีฬานักกีฬาบันทึกสถิติจะต้องมีการสนับสนุนเกี่ยวกับการอบรมเพิ่มเติมความรู้ทางด้านการประเมินให้กับผู้ประเมิน เพื่อผลในการพัฒนาผู้ตัดสินอย่างต่อเนื่อง

3. จากกระบวนการวิจัยของแนวทางการประเมินผู้ตัดสินบันทึกสถิติในประเทศไทย ส่วนมากจะเป็นการบันทึกโดยใช้เอกสาร ควรมีการนำแนวทางการประเมินผู้ตัดสินกีฬานักกีฬาบันทึกสถิติ ไปออกแบบเป็นโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ หรือแอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือ เพื่อให้ง่ายต่อการประเมินผู้ตัดสิน และง่ายต่อการเก็บข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้ เพื่อให้มีความสะดวกในการใช้งานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการประเมินผู้ตัดสินในกีฬานานาชาติอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการประเมินผู้ฝึกสอน หรือนักกีฬานักกีฬาบันทึกสถิติ

เอกสารอ้างอิง

กรมพลศึกษา. (2559). *คู่มือผู้ตัดสินกีฬาทennis*. องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). *แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2566-2570)*.

<https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/140D075S0000000002700.pdf>

ชมสุภักดิ์ ครุฑกะ. (2558). *การประเมินผลการปฏิบัติงานเชิงระบบ*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชิษณุพงศ์ ศรีจันทร์. (2567). *คู่มือผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอล*. <https://anyflip.com/pqetf/noof>

ชำนาญ นิมนวล. (2562). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้ตัดสินฟุตบอลไทยพรีเมียร์ลีกสู่สากล*. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 15(3), 86-93.

ณัฐพงษ์ ชัยวัฒน์สิทธิกุล. (2565). *ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันองค์กรของบุคลากรกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา*. [ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. <http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/2273/1/gs611130474.pdf>

ไทยรัฐออนไลน์. (2566). *บันทึกสถิติไทยโดนปล้นชัยชนะ*. <https://www.thairath.co.th/sport/worldsport/2693176>

ปิยะพงศ์ กุฬพงษ์พันธ์, นภาพร ทศนัยนา และ อนันต์ มลารัตน์. (2562). ประเมินรูปแบบการประเมินผู้ตัดสินกีฬาแบดมินตัน.
วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 13(1), 169-178.

สมาคมกีฬาปันจักสีลัดแห่งประเทศไทย. (2565). *ประวัติกีฬาและสมาคมกีฬาปันจักสีลัดแห่งประเทศไทย*.
<http://www.pencaksilatthailand.com/History>

อนุรักษ์ ปักกระนัง, รยาชาติ เต็งกุศลย์มาน และ กรรวิ บุญชัย. (2565). การสร้างเกณฑ์การประเมินทักษะกีฬาปันจักสีลัด
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ*, 48(1), 218-225.

Rothwell, W. J, & Graber, J. M. (2010). *Competency-based training basics*. Danvers: Versa.

McClelland, D. C. (1971). *The achievement motivation theory*. New York: Harper Row.